

3. GATS VE KAMU HİZMETLERİNİN TİCARİLEŞME SÜRECİ

GATS (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) antlaşması bu yeni dönemin en önemli antlaşmalarından biridir. Antlaşmayı imzalayan devletler emperyalistlerin sınırsız sömürülerini engelleyen yerel tüm sınırları kaldırmışlardır. GATS, 1986 yılında başlayan ve 1994 yılında tamamlanan Uruguay Raundu'nda kurulan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) içinde hizmet alanlarının uluslararası ticaretini küresel düzeyde denetlemeye yönelik bir anlaşmadır. Bu anlaşma, uluslararası hizmet ticaretine ilişkin temel kavram, kural ve ilkeleri ortaya koyan ilk çok taraflı antlaşma özelliğini taşımaktadır. Türkiye'nin kurucu üye olarak imza koyduğu bu antlaşma, 25 Şubat 1995 tarihinde TBMM'de onaylanmış ve 26 Mart 1995 tarihi itibarıyla DTÖ üyeliği ile birlikte yürürlüğe girmiştir.

GATS 'Sosyal Devlet' anlayışı ürünü olan ve devlet eliyle yürütülmekte olan kamusal hizmetlerin piyasaya terk edilmesidir. Kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi, eğer bu gerçekleştirilemiyorsa piyasa kurallarına göre işletilmesi, bir başka deyişle ticarileştirilmesi öngörülmektedir. Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile özellikle eğitim, sağlık, enerji, iletişim, ulaşım, tüm mühendislik-mimarlık hizmetleri, çevre hizmetleri, belediye hizmetleri, muhasebe ve müşavirlik hizmetleri, sosyal güvenlik ve sigorta hizmetleri, kültür-sanat alanları, turizm uluslararası piyasaya açılmıştır.

“Her şeyin alınıp satılabilir bir meta haline geldiği bir sistemde kamu hizmeti ve toplum yararı kavramlarının yerine piyasa kurulları, serbest piyasa, serbest tüketici, hizmet üretimi, sertifikasyon, akreditasyon gibi kavramlar kullanılır olmuştur.” (EMO 40. Olağan Genel Kurulu AB-GATS ve Mühendislik Komisyonu Raporu–8 Nisan 2006)